C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1r/p-212/24 Judecătoria Bălți, sediul Central
/1-24112378-03-16r-23122024/ Judecător: Alexandru Roșca

D E C I Z I E
în numele Legii

27 decembrie 2024 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Ion Talpa
Judecătorii Oxana Mironov, Ghenadie Liulca
Grefier Marina Cazacu

Cu participarea
Procurorului Igor Gherasim
Avocatului Grigore Postovanu

a judecat în ședință publică, în ordine de recurs, recursul **avocatului Grigore Postovanu în interesele inculpatului Ciubac Alexandru**, declarat împotriva încheierii judecătoriei Bălți sediul Central din 16.12.2024, privind prelungirea măsurii preventive sub formă de arest la preventiv pe un termen de 30 zile cu eliberarea unui mandat judecătoresc în privința inculpatului:

> **Ciubac Alexandru *****,** născut la *****, originar și locuitor al or. *****, str. *****, nesupus militar, studii medii, divorțat, un copil minor la întreținere, angajat în câmpul muncii în calitate de lucrător *****, anterior judecat, fără grad de invaliditate, nu deține titluri speciale, grade de calificare şi distincții de stat, cetățean al Republicii Moldova, IDNP – *****;

Învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2) și (3), art.217[1] alin.(4) lit. b) și d) din Codul penal.

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 10.12.2024, procurorul din Procuratura Republicii Moldova, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, oficiul „Nord” a înaintat în instanța de judecată demers privind prelungirea măsurii preventive „Arest preventiv” pentru un termen de 30 zile în privința inculpatului Ciubac Alexandru *****.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul Central din 16.12.2024, a fost admis demersul procurorului din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Oficiul „Nord” de prelungire a măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința inculpatului Ciubac Alexandru *****.

S-a prelungit inculpatului Ciubac Alexandru ***** măsura preventivă - arestul preventiv pe un termen de 30 (treizeci) zile, până la 17.01.2025 ora 08:15, cu emiterea unui mandat în acest sens.

Împotriva încheierii în cauză a declarat recurs, avocatul Grigore Postovanu în interesele inculpatului Ciubac Alexandru, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Bălți sediul Central din 16.12.2024 cu dispunerea respingerii demersului procurorului și după caz aplicarea unei alte măsuri preventive non privative de libertate.

Menționează că temeiurile invocate de partea acuzării urmau şi urmează a fi reţinute critic or, aplicarea arestului solicitat de partea acuzării nu este nimic altceva decât o modalitate de aşi desfăşura măsurile procesuale.

Mai mult, consideră că în sarcina părții acuzării este de a dovedi în faţa instanței raționamentul şi oportunitatea demersului şi a cerințelor sale, ceea de fapt nu a fost efectuat rezumându-se la o poziţie pur declarativă în acest sens şi cu temeiuri care nu au fost argumentate pe măsură, cu stabilirea cu certitudine a legăturii de cauzalitate.

Astfel, potrivit prevederilor Constituției Republicii Moldova, Declarației Universale a Drepturilor Omului şi art.5 al Convenţiei Europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, libertatea individuală şi siguranța persoanei sunt inviolabile. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa cu excepţia anumitor cazuri şi în conformitate cu procedura prevăzută de lege, iar în cazul în care procedura prevăzută de legile naționale contravine acestor prevederi, prioritate o au reglementările cuprinse în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

A mai indicat faptul că la aplicarea normelor procesual-penale instanțele judecătorești şi organele de urmărire penală sânt obligate să activeze în aşa mod încât nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere.

Cu toate acestea, instanța de judecată necătînd la faptul că nici o probă pertinentă nu a fost posibil de elucidat pentru aplicarea în privința lui Ciubac

Alexandru arestul preventiv, iar în asemenea circumstanțe se conturează un mod arbitrar a demersului în situația admiterii demersului procurorului, reiese că instanța a acceptat această versiune care de fapt vine în contradicție cu prevederile legislației procesual-penale. Or, arestarea poate fi aplicată persoanei care este bănuită, învinuită de săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepţional de grave. Infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoarea pe un termen de până la, respectiv, 12 ani, mai mult de 12 ani şi detenție pe viaţă.

Prin urmare, susține că la examinarea prezentului demers, din partea procurorului o careva probă în confirmarea presupunerilor procurorului indicate în demersul său oficial privind intenția din partea lui Ciubac Alexandru în vederea eschivării de la urmărirea penală, influențării martorilor, crearea obstacolelor în vederea desfășurării normale şi obiective a procesului de acumulare a probelor n-au fost prezentate, inacțiune ce determină recunoașterea acestor argumente ale procurorului ca fiind nejustificate şi doar nişte presupuneri. Or, Ciubac Alexandru nu are nici un raționament de a părăsi şi/sau a se eschiva de la prezentare în fața instanței şi/sau a organului de urmărire penală. Mai mult de către partea acuzării nu a fost prezentată nici o probă care dovedi că Ciubac Alexandru ar putea să influențeze mersul anchetei, martorii şi sau partea vătămată.

Suplimentar, a menționat că încă la faza de bănuire şi audiere a lui Ciubac Alexandru acesta a cooperat cu organul de urmărire penală, respectiv ultimul nu are nici o rezonabilitate de a de a se eschiva sau de influența mersul cauzei, iar aplicarea unei asemenea măsuri de reprimare automat atentează la viața şi sănătatea acestuia fapt ce instanța nu a reținut.

Mai mult din cele relatate de acuzatorul de stat careva măsuri de urmărire penală nu se atestă a fi efectuate, mai ales la care învinuitul ar putea aduce ingerințe, iar argumentele invocate în demers sunt aceleași argumente de la faza de bănuire, respectiv nu pot fi reținute în continuare drept plauzibile.

În ședința instanței de recurs, *avocatul Postovanu Grigore în interesele inculpatului Ciubac Alexandru,* a solicitat admiterea recursului declarat pe motivele invocate în acesta. A mai menționat faptul că în prezenta cauză s-a finisat urmărirea penală, aceasta fiind în examinare în instanța de fond. Totodată, indică faptul că acuzatorul de stat nu a adus careva dovezi concludente și pertinente pentru a fi menținută măsura preventivă sub formă de arest preventiv față de inculpatul Ciubac Alexandru. Astfel a solicitat respingerea demersului acuzatorului de stat, sau aplicarea unei măsuri preventive sub formă de arest la domiciliu cu monitorizare electronică față de inculpatul Ciubac Alexandru.

În ședința instanței de recurs, *inculpatul Ciubac Alexandru* a susținut recursul declarat de către apărătorul său.

Procurorul participant Gherasim Igor, a solicitat respingerea recursului declarat de către avocatul Grigore Postovanu în interesele inculpatului Ciubac Alexandru cu menținerea fără modificări a încheierii judecătoriei Bălți sediul Central din 16.12.2024.

Verificând legalitatea verdictului contestat și temeinicia cerințelor formulate în cererea de recurs în raport cu materialele puse la dispoziția instanței pentru soluționarea cauzei, ascultând discursurile participanților procesului, Colegiul penal conchide necesitatea respingerii recursului ca fiind nefondat, păstrând fără modificări încheierea recurată, soluție care este adoptată în corespundere cu dispozițiile art. 312 alin. (5) pct. 2) CPP, potrivit cărora *în urma controlului judiciar efectuat, instanţa de recurs pronunţă una din următoarele decizii: ...respinge recursul.*

Analizând argumentele cererii de recurs în raport cu motivele expuse în încheierea contestată, Colegiul reține, că prima instanță a dat deplină eficiență normelor internaționale și celor naționale, ce reglementează dreptul persoanei la libertate și condițiile de restrângere a acestui drept, precum și dispozițiilor legislației naționale cu privire la modul, condițiile și temeiul de aplicare, precum și de prelungire a măsurii preventive. În argumentarea acestei concluzii Colegiul va menționa următoarele.

Potrivit prevederilor art. 175 alin. (2) CPP, *măsurile preventive sunt orientate spre a asigura buna desfăşurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanţă a executării sentinţei.*

În conformitate cu prevederile art. 176 alin. (1) CPP, *măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanţa de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susţinute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanţă, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârşească alte infracţiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică. De asemenea, ele pot fi aplicate de către instanţă pentru asigurarea executării sentinţei, alin. (2) al acestei norme stipulând, că arestarea preventivă şi măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârşirea unei infracţiuni*

pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de trei ani şi doar în condiţiile prevăzute de prezentul cod.

Potrivit art. 185 alin. (1) CPP, *arestarea preventivă constă în deţinerea învinuitului, inculpatului în stare de arest în locurile şi în condiţiile prevăzute de lege. Arestarea preventivă constituie o măsură excepţională şi se dispune doar atunci când se demonstrează că alte măsuri nu sunt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestării.*

Totodată, potrivit art. 186 alin. (2) CPP, *perioada de ţinere în arest a învinuitului, inculpatului nu poate depăşi un termen rezonabil, stabilit în funcţie de complexitatea investigaţiilor necesare pentru descoperirea adevărului şi ţinând cont de obligaţia de celeritate în soluţionarea cauzei penale în care învinuitul sau inculpatul este ţinut în stare de arest, la alin.(4), fiind stipulat, că termenul arestului poate fi prelungit doar atunci când alte măsuri preventive neprivative de libertate nu sunt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestului preventiv şi şi-au păstrat actualitatea condiţiile şi criteriile stipulate la art.175, 176 şi 185.*

Potrivit art. 5 alin. (1), lit. c) din CEDO, care stipulează, *că orice persoană are dreptul la libertate şi la siguranţă. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepţia dacă a fost arestat sau reţinut în vederea aducerii sale în faţa autorităţii judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănui că a săvârşit o infracţiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârşească o infracţiune sau să fugă după săvârşirea acesteia.*

Respectiv Colegiul penal consideră, că instanța de fond corect a concluzionat necesitatea menținerii inculpatului Ciubac Alexandru în continuare în stare de arest, el fiind pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (3) și art. 217^1 alin.(4) lit. b) și d) Cod penal, care fac parte din categoria infracțiunilor celor deosebit de grave, pentru care, în cazul în care i se va dovedi vinovăția, riscă să primească pedeapsa închisorii, ceea ce ar putea duce la eschivarea acestuia, la ingerința acestuia în mersul normal al procesului judiciar, exprimată prin comunicarea și influențarea persoanelor ce au atribuție la cauza dată.

Colegiul penal notează, că în conformitate cu art. 6 CPP, bănuiala rezonabilă presupune suspiciune care rezultă din existența unor fapte şi/sau informații care ar convinge un observator obiectiv că s-a comis ori se pregătește comiterea unei infracțiuni imputabile unei anumite ori anumitor persoane şi că nu există alte fapte şi/sau informații care înlătură caracterul penal al faptei ori dovedesc neimplicarea persoanei. Faptele care conturează o bănuială rezonabilă nu trebuie să fie la același nivel ca şi cele necesare pentru a justifica o condamnare (*Erdagoz c. Turciei*).

Cu referire la semnificația în fapt a ,,bănuielii rezonabile" ca concept incorporat în garanțiile legalității privării de libertate, Curtea Europeană a notat, că ,,bănuiala rezonabilă" că a fost comisă o infracțiune presupune existența unor fapte sau informații care ar convinge un observator obiectiv că persoana în cauză ar fi comis o infracțiune. Cu toate acestea, ceea ce poate fi considerată ca fiind ,,rezonabil" va depinde de toate circumstanțele cazului particular (*Erdagöz c.Turciei, Fox, Campbell și Hartley c. Regatului Unit*).

Colegiul judiciar concluzionează, că instanța de fond soluționând întrebarea privind prelungirea arestului preventiv, a dat deplină eficiență prevederilor legii procesual penale în acest aspect, a argumentat concluziile făcute în suportul soluției adoptate, ținând cont de cadrul legal existent. Instanța întemeiat a statuat asupra faptului, că există motive rezonabile de a presupune că inculpatul se va eschiva de la judecată, va avea posibilitate prin diferite metode ilicite să împiedice mersul normal al procesul judiciar, în cazul punerii în libertate a acestuia, inclusiv prin influențe îndreptate asupra persoanelor ce urmează a fi chestionate sub jurământ în instanța de judecată, totodată fiind prezent și riscul continuării activității criminale.

Justețea prelungirii termenului arestării preventive a inculpatului Ciubac Alexandru, pe lângă prezența bănuielii rezonabile în comiterea infracțiunii incriminate, reiese inclusiv din faptul, că la moment persistă și nu s-au diminuat riscurile invocate de procuror.

În acest sens, Colegiul reține, că este actuală suspiciunea că fiind plasat în libertate inculpatul va comunica cu martorii, or, va întreprinde alte acțiuni ilegale în vederea formării unei poziții de dezvinovățire, prin ce va induce în eroare instanța de judecată desemnată pentru judecarea fondului cauzei.

De rând cu aceasta Colegiul penal consideră, că eventuala tărăgănare și examinarea injustă a cazului este determinată de prezența riscului eschivării inculpatului. Colegiul la fel ca și instanța de fond consideră, că la caz persistă riscul eschivării lui Ciubac Alexandru, existând bănuiala rezonabilă că aflându-se în libertate, percepând severitatea pedepsei pe care o riscă pentru faptele aduse în învinuire, ultimul se va eschiva de la judecată cu scopul de a evita răspunderea penală, iar aceasta ar avea consecințe negative asupra procesului penal.

Colegiul judiciar consideră confirmat riscul eschivării inculpatului de la judecată, or, probabilitatea unei pedepse sub formă de închisoare pentru fapta comisă, dacă vinovăția îi va fi demonstrată, îl poate determina pe Ciubac Alexandru să se ascundă. În sensul dat Colegiul consideră relevantă jurisprudența CEDO, în cauza *Wemhoff vs Germania* Curtea a statuat, că gravitatea pedepsei la care acuzatul se poate aștepta în caz de condamnare poate fi considerată în mod legitim, ca fiind de natură a-l incita să fugă.

În susținerea concluziilor formulate, Colegiul reține că prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința inculpatului Ciubac Alexandru este determinată de faptul că prezenta cauză penală se află la etapa incipientă de examinare în instanța de judecată, iar acuzatorului de stat urmează a-i fi acordată posibilitatea de a efectua toate acțiunile în vederea administrării probelor acumulate la faza de urmărire penală, mai ținând cont că în prezenta cauză penală, procurorul își întemeiază învinuirea inclusiv pe declarațiile martorilor acuzării, care urmează a fi audiați în şedinţa de judecată.

Totodată, măsurile preventive mai puţin severe sunt considerate insuficiente şi nu pot înlătura riscurile menționate supra.

Colegiul consideră, că la moment restricțiile impuse față de inculpat asigură înlăturarea riscurilor reținute ca actuale, justificându-se necesitatea restrângerii dreptului garantat al inculpatului la libertate prin prisma art.5 al Convenției.

Totodată Colegiul reține, că potrivit Curţii Europene, nu se poate face o evaluare abstractă a caracterului rezonabil al duratei unei detenții (*Patsouria versus Georgia*) şi că acesta trebuie examinat în fiecare caz, ţinând seama de condiţiile concrete. Astfel, continuarea detenției nu se justifică într-o anumită speță decât dacă indicii concrete demonstrează o cerință veritabilă de interes public care prevalează, în ciuda prezumției de nevinovăție, asupra regulii respectării libertăţii individuale (*Smirnova versus Rusia*).

Subsecvent, reținând caracterul, gravitatea și categoria faptei infracționale ce i se aduce în învinuire inculpatului, precum și circumstanțele comiterii acestora, etapa desfășurării procesului judiciar, Colegiul consideră că este justificată ținerea în continuare a ultimului în detenția preventivă, aceasta fiind necesară în vederea atingerii scopurilor scontate.

Colegiul penal mai menționează și principiul proporționalității, care impune ca atunci când se ia o măsură privativă de libertate trebuie să se aibă în vedere necesitatea realizării unui echilibru între necesitatea într-o societate democratică de apărare a interesului public şi importanța dreptului la libertate al inculpatului.

În ce privește argumentele indicate de către apărare, acestea nu pot fi reținute în favoarea inculpatului ca fiind argumente care ar determina înlocuirea măsurii preventive din arest preventiv în arest la domiciliu față de inculpatul Ciubac Alexandru, întrucât pentru deținerea în arest a lui Ciubac Alexandru au fost stabilite temeiuri convingătoare.

Drept urmare a celor expuse, Colegiul consideră că prima instanță justificat a apreciat necesitatea prelungirii în privința inculpatului Ciubac Alexandru a măsurii preventive – arestul preventiv pe termen de 30 zile cu eliberarea mandatului de prelungire în acest sens.

Reieșind din cele expuse supra și în corespundere cu prevederile art. 312 alin. (5) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul **avocatului Grigore Postovanu în interesele inculpatului Ciubac Alexandru**, declarat împotriva încheierii judecătoriei Bălți sediul Central din 16.12.2024, se respinge ca nefondat, cu menținerea acesteia fără modificări.

Decizie este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:

Judecătorii: